Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Alina Brăgaru)
Dosarul nr. 2a-276/24
(2-23102735-02-2a-22012024)

D E C I Z I E

27 martie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Viorica Mihaila
Grefier Cristian Adam

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Ion Olaru și cererea de apel declarată de apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Olaru împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Oleg Ungureanu și Consiliul municipal Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 17 iulie 2023, reclamantul Ion Olaru, a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Oleg Ungureanu și Consiliul municipal Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a invocat că activând în cadrul ***** al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în anul 1992, în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea independenței și integrității teritoriale ale Republicii Moldova, a fost rănit în timpul obligațiunilor de serviciu, fiind invalid de război de *****.
Menționează că la data de 27 ianuarie 2009, s-a adresat cu o cerere către Primăria mun. Chișinău și Consiliul Municipal Chișinău, în privința asigurării cu spațiu

locativ în conformitate cu prevederile art. 35 a Legii Republicii Moldova cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990 cu toate modificările ulterioare, art. 13 lit. d), art. 15 lit. u) al Legii Republicii Moldova cu privire la veterani nr. 190 din 8 mai 2003 și în conformitate cu prevederile articolelor 1, 28, 29, 35, 37, 42, 44 al Codului cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești nr.306 din 3 iunie 1983.
Relevă că conform răspunsului parvenit de la Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău din 3 martie 2009 (O-113/09) la cererea prealabilă a lui Ion Olaru, i-a fost comunicat, că Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a examinat petiția referitor la problema locativă. Legislația locativă în vigoare art. 37 din Codul locativ, prevede acordarea încăperilor de locuit a acelor cetățeni, care se află la evidență la locul de muncă sau la locul de trai, în vederea îmbunătățirii condițiilor de locuit, potrivit ordinii de succesiune stabilite în listele respective și în funcție de mărimea spațiului locativ dat în exploatare și eliberat în centrul popular respectiv. Prin urmare, problema asigurării cu locuință va putea fi soluționată în conformitate cu prevederile legislației locative în vigoare, în funcție de fondul locativ disponibil și cu respectarea ordinii de succesiune stabilite în liste.
La fel indică că luând în considerație că nu a fost asigurat cu spațiu locativ de către autoritățile publice locale conform legislației în vigoare, locuind în mun. Chișinău, într-o odaie în cămin cu membrii familiei, la data de 2 aprilie 2009, a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată, la Curtea de Apel Chișinău, depunând o cerere către Consiliul Municipal Chișinău, prin care a solicitat recunoașterea dreptului său împreună cu membrii familiei la îmbunătățirea condițiilor de trai, cât și obligarea Consiliului Municipal Chișinău să fie asigurat împreună cu familia sa cu spațiu locativ întru îmbunătățirea condițiilor de trai conform normelor stabilite de legislația în vigoare, cât și încasarea prejudiciului moral.
Susține că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, s-a admis acțiunea parțial, s-a recunoscut dreptul lui Ion Olaru împreună cu membrii familiei sale la asigurarea cu spațiu locativ conform normelor prevăzute de legislația în vigoare, obligarea Consiliului Municipal Chișinău să atribuie familiei lui Ion Olaru locuință conform normelor prevăzute de art. 42 al Codului cu privire la locuință și s-a respins acțiunea lui Ion Olaru cu privire la prejudiciul moral.
Punctează că luând în considerație, că cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, pretențiile reclamantului fiind practic satisfăcute, ultimul nu a declarat recurs, însă reprezentantul Consiliului Municipal Chișinău nefiind de acord cu hotărârea pronunțată în favoarea sa, a depus recurs, prin care a solicitat instanței de judecată a admite cererea de recurs cu casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, cu pronunțarea unei noi decizii prin care a respinge integral cererea lui Ion Olaru către Consiliul Municipal Chișinău.

Prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, instanța a respins recursul declarat de către Consiliul Municipal Chișinău.
Precizează că după intrarea în vigoare a deciziei judecătorești menționate supra, la data de 8 februarie 2010, reclamantul s-a adresat cu o cerere către Șeful oficiului de executare a sectorului Centru mun. Chișinău, prin care a solicitat să contribuie la executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, conform legislației în vigoare.
Indică, conform încheierii executorului judecătoresc al oficiului de executare Centru al DE MJ RM s-a stabilit un termen de 15 zile, debitorului Consiliului Municipal Chișinău, de a executa benevol cerințele documentului executoriu. Prin răspunsul parvenit de la Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău a fost informat că organele publice locale din motivul că sunt mai multe hotărâri judecătorești irevocabile neexecutate și din lipsa de surse financiare, nu pot executa hotărârea instanței de judecată.
Menționează că a înaintat la CtEDO o cerere în conformitate cu art. 34 a Convenției Europene a Drepturilor Omului, precum și articolel 45 și 47 ale Regulamentului Curții, care a fost înregistrată cu nr. 65625/10, Ion Olaru c/Moldovei, în legătură cu faptul, că prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, se încalcă art.6 al Convenției, a dreptului la un proces echitabil. Prin neexecutarea deciziei judecătorești menționate, se încalcă dreptul lui la protecția proprietății, drept prevăzut de art. 1 al Protocolului 1 al Convenției. Prin scrisoarea din 29 septembrie 2011, a fost informat de către CEDO că la data de 1 iulie 2011 în Republica Moldova a intrat în vigoare Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.
Indică, că ulterior a depus o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Râșcani mun. Chișinău împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, conform Legii Republicii Moldova nr. 87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.
Afirmă că urmare a neexecutării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, în baza Legii Republicii Moldova nr. 87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești menționate, instanța de judecată a dispus a acorda o sumă de bani pentru orice prejudiciu material, moral, costuri și cheltuieli suportate de către reclamant (hotărârea Judecătoriei Râșcani din 9

noiembrie 2012, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ion Olaru către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Consiliul Municipal Chișinău, executor judecătoresc Igor Doroftei, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a hotărât, a constata faptul de violare a drepturilor reclamantului Ion Olaru prevăzute de Articolul 6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și Articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către statul - Republica Moldova și a încasa de la Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului prejudiciul moral suportat pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, în mărime de 20000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă la neîntemeiată, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2013 și prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2013).

Totodată a indicat că a înaintat din nou la CtEDO o cerere în conformitate cu articolul 34 a Convenției Europene a Drepturilor Omului, precum și cu articolele 45 și 47 ale Regulamentului Curții, care a fost înregistrată cu cererea nr.65461/13. Olaru c/Moldovei în legătură cu faptul, că prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 6 mai 2008, se încalcă art. 6 al Convenției, adică a dreptului reclamantului la un proces echitabil. Conform scrisorii CtEDO din 24 septembrie 2015, reclamantul a fost informat, că la data de 24 septembrie 2015 CEDO a adoptat decizia în cauza IAL TEXGAL AURICA S.A. c. Moldovei (cererea nr.16000/10) și altele 60 cereri, printre care este și cererea nr.65461/13. Olaru c. Moldovei care au fost toate conexate și comunicate Guvernului Republicii Moldova.

Mai indică că, spre regret, toate acestea eforturi întreprinse conform legislației în vigoare în realizarea dreptului lezat nu au dat rezultate. Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, rămân fără executare până în prezent.

Relevă că întru executarea documentului executoriu nr. 3-1780/09 din 12 iunie 2009 și în scopul asigurării documentului executoriu nominalizat, executorul judecătoresc Igor Doroftei la 16 noiembrie 2010, a emis încheierea nr. 064-12-711/10 prin care a dispus, a interzice Primăriei mun. Chișinău, Consiliului Municipal Chișinău și subdiviziunilor acestora întocmirea actelor de repartiție, repartizarea acestui bun imobil altor persoane de cât creditorului urmăritor, totodată a dispus aplicarea sechestrului pe *****.

Invocă, că încheierea executorului judecătoresc Igor Doroftei la 16 noiembrie 2010 prin care s-a dispus aplicarea sechestrului pe apartamentul ***** a fost contestată de către Consiliul Municipal Chișinău în instanța de judecată și a fost menținută

printr-o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată din 12 octombrie 2011. Autoritatea publică, însă, a ignorat hotărârile judecătorești irevocabile nominalizate și prin Dispoziția Primarului General al mun. Chișinău nr. 799-d din 8 august 2012, pct.1.64, a dispus, a repartiza ***** lui ***** cu familia. Respectând procedura prealabilă a litigiului în cauză, la data de 4 septembrie 2012, reclamantul a depus o cerere prealabilă pârâtului, iar la data de 11 septembrie 2012 a primit răspuns, prin care Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău, a informat reclamantul, că sunt mai multe hotărâri judecătorești prin care se obligă administrația publică locală să asigure cu spațiu locativ persoanele ce dispun de acest drept, totodată problema locativă va putea fi soluționată în conformitate cu prevederile legislației locative în vigoare, în funcție de fondul disponibil. Reclamantul nefiind de acord cu Dispoziția Primarului General al mun. Chișinău, nr. 799-d din 8 august 2012, pct.1.64, prin care a dispus, a repartiza ***** lui ***** cu familia, a contestat-o în instanța de judecată, însă acțiunea a fost respinsă.

Menționează că a înaintat din nou la CtEDO o cerere în conformitate cu art. 34 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, precum și art. 45 și 47 ale Regulamentului Curții, care a fost înregistrată cu cererea nr. 26743/17, Olaru Ion c/Moldovei, în legătură cu faptul că prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 6 mai 2008, se încalcă art. 6 al Convenției, adică a dreptului acestuia la un proces echitabil. De asemenea prin neexecutare deciziei judecătorești menționate, se încalcă și dreptul lui la protecția proprietății, drept prevăzut de art. 1 al Protocolului 1 al Convenției.

La fel indică că având în vedere neexecutarea deciziei judecătorești, la data de 1 martie 2016, reclamantul a depus repetat pentru o altă perioadă de neexecutare o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Conform Legii Republicii Moldova nr.87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești care a fost admisă parțial și menținută de Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție.

Menționează că spre regret, toate acestea eforturi întreprinse conform legislației în vigoare în realizarea dreptului lezat nu au dat rezultate. Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, rămâne fără executare până în prezent.

Învederează că ulterior urmare a neexecutării deciziei judecătorești, la 9 octombrie 2019 a depus repetat pentru a altă perioadă de neexecutare, o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Indică, că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2019, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, fiind constatat încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, pentru perioada 1 martie 2016 – 26 decembrie 2019. Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2019, a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 aprilie 2021.
Precizează că prin decizia Curții Europene a Drepturilor Omului, pronunțată la data de 15 septembrie 2020 în cauza Marian și alții, inclusiv, Olaru Ion versus Moldova, cererea nr. 65461/13, CEDO a condamnat Statul Republica Moldova pentru violarea articolului 6 a Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și art. 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către Statul – Republica Moldova și a dispus achitarea reclamanților despăgubiri materiale și morale cauzate.
Afirmă că în speță, este cert că autoritatea responsabilă pentru executarea hotărârii judecătorești este statul Republica Moldova, nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile, neputând beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referă la asigurarea lui și a familiei sale cu un spațiu locativ conform normelor stabilite de legislația în vigoare, deoarece hotărârea adoptată a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.
Evidențiază că neexecutarea hotărârii în favoarea sa, va încălca dreptul lor garantat de art. 6 paragraf 1 a Convenției, care prevede că ”orice persoană are dreptul la judecare în mod echitabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.”
Menționează că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, deși este irevocabilă și executorie, nu a putut obține executarea acesteia imediat, aceasta constituind o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale, așa cum este prevăzut în articolul 1 al Protocolului 1 la Convenție. Prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, autoritățile naționale împiedică reclamantul să obțină respectarea drepturilor sale în mod rezonabil.
Reclamantul a făcut trimitere la hotărârea de 28 iulie 2009, pronunțat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Olaru și alții c. Moldovei.
Consideră că Consiliul mun. Chișinău și Guvernul Republicii Moldova, nu a întreprins nici o măsură întru executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010.
Cu atât mai mult menționează că a expirat termenul de 6 luni de la data când

hotărârea pilot Olaru și alții c. Moldovei a devenit definitivă iar Guvernul urma să introducă un remediu care să asigure o redresare efectivă pentru violările Convenției cauzate de neexecutarea hotărârilor privind acordarea locuințelor sociale.
Evidențiază că i-au fost violate drepturile prevăzute de articolul 6 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale și articolul 1 al Protocolului Adițional la CEDO, și anume: dreptul persoanei la judecare într-un termen rezonabil, deoarece actul judiciar nu se finalizează cu pronunțarea hotărârii de către instanța judecătorească, dar cu executarea ei. În situația din speță nu se execută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, ori în termen de peste 13 ani nu este repus în drepturile de proprietate; dreptul persoanei la judecare sau acces la justiție deoarece nu se execută decizia judecătorească definitivă; dreptul persoanei la protecția proprietății deoarece instanța de judecată s-a pronunțat în privința obligării administrației publice locale de a-i acorda reclamantului și familiei acestuia spațiu locativ, însă până la momentul de față nu a intrat în posesia, administrarea și folosința locuinței sale.
Solicită constatarea și recunoașterea faptului că statul – Republica Moldova a violat drepturile reclamantului prevăzute la Articolul 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și Articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. Totodată, Ion Olaru precizează că prejudiciul moral pe care îl solicită în prezenta cerere de chemare în judecată în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, constituie suma de 200000,00 lei, care derivă din perioada de timp pentru neexecutarea hotărârii menționate mai sus (1 noiembrie 2019 – 1 august 2023). De asemenea reclamantul reiterează că este veteran de război, participant la lupte pentru apărarea independenței și integrității teritoriale ale Republicii Moldova. Totodată reclamantul consideră că la adoptarea hotărârii instanța urmează să țină cont de practica judiciară uniformă, care îndeamnă la aplicarea corectă și unitară a Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Poziția instanței de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Ion Olaru la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu emis Curtea de Apel Chișinău nr.3-1780/2009 din 12 iunie 2009 pentru perioada 1 noiembrie 2019 – 1 august 2023. S-a încasat din contul bugetului de stat al

Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Ion Olaru, prejudiciului moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curtea de Apel Chișinău nr.3-1780/2009 din 12 iunie 2009 în perioada 1 noiembrie 2019 – 1 august 2023, în mărime de 100000,00 lei și cheltuieli de judecată formate din cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 6000,00 lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 6 noiembrie 2023, reprezentantul apelantului Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, Irina Bîtca, în baza procurii nr.65 din 16 mai 2023, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
4. La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 6 noiembrie 2023, apelantul Ion Olaru, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.
5. La 22 ianuarie 2024, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Ana Panov.
6. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 26 ianuarie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova. S-a comunicat apelantului Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, că necesită să prezinte, în cancelaria Curţii de Apel Chişinău, cererea de apel motivată cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul şi probele invocate în susţinerea apelului, şi că i se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menţionate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă şi va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art. 369 alin. (1^1) Cod de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri.
7. La data de 13 februarie 2024, apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, a prezentat cererea de apel motivată, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curţii de Apel

Chișinău din 26 ianuarie 2024, a fost recepționată la 3 februarie 2024, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică anexat la dosar.

8. Prin încheierea Curţii de Apel Chișinău din 14 februarie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelantul Ion Olaru și cererea de apel declarată de apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova.

Argumentele părţilor:

9. În motivarea apelului declarat de **apelantul Ion Olaru**, a indicat că nu este de acord parțial cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind parțial neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi casată în partea ce ține de respingerea încasării prejudiciului moral în mărimea solicitată.

În susținerea cererii de apel, apelantul-reclamant Ion Olaru, a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată, pe care le susține integral și solicită de a fi admisă cererea de chemare în judecată integral, cu motivele de fapt și de drept invocate.

10. În motivarea apelului declarat de **apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova**, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă casării.

Menționează că conform practicii juridice naționale, Statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, iar elucidarea cazurilor şi condițiilor de răspundere patrimonială se face prin legea specială, care este Legea nr. nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti.

Relevă că în coroborare cu prevederile articolelor 1, 2 al legii sus menționate, precum și art. 6 din Convenție, reclamantul este în drept să înainteze o astfel de acțiune. Totuși, acest drept nu poate obliga un stat să asigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, oricare ar fi ea şi oricare ar fi circumstanţele. În schimb, statul are obligația de a se dota cu un arsenal juridic adecvat şi suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive ce îi revin. Respectiv, instanţa de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate şi suficiente.

Precizează că instanţa de fond a apreciat arbitrar poziția participanților procesului şi nu a luat în considerare pertinența dispunerii încasării sumei de 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma încălcării termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătoreşti. Astfel, consideră că instanţa de fond nejustificat a dispus încasarea din contul bugetului de stat a acestui prejudiciu, în condițiile în care pricina nu a fost examinată sub toate aspectele şi s-a dat o apreciere incorectă a probelor prezentate. Mai mult ca atât, consideră această sumă excesivă, având în

vedere faptul că intimatul prin hotărârile de judecată emise anterior, a fost despăgubit deja pentru perioadele precedente, sumele variind între 20000 lei, 10000 lei şi 25000 lei după cum urmează: - pentru perioada 12 iunie 2009 – 9 noiembrie 2012 (3 ani şi 4 luni), suma de 20000 lei (hotărârea Judecătoriei Rîşcani, mun. Chişinău din 9 noiembrie 2012); - pentru perioada 9 noiembrie 2012 – 1 martie 2016 (3 ani şi 4 luni), suma de 25000 lei (hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 12 mai 2016); - pentru perioada 1 martie 2016 – 9 octombrie 2019 (3 ani şi 8 luni), suma de 10000 lei (decizia Curţii de Apel Chişinău din 17 noiembrie 2020).
Punctează că la moment se invocă perioada de neexecutare cuprinsă în intervalul de timp 1 noiembrie 2019 pînă la momentul înaintării prezentei acţiuni în instanţa de judecată (1 august 2023), constituind o perioadă de 3 ani şi 9 luni pentru care instanţa de fond a dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, sumă disproporționat de mare în raport cu cele acordate pentru perioadele similare de neexecutare.
Afirmă că au fost ignorate prevederile Codului de executare şi a Legii nr.113, care reglementează expres că executarea începe de la cererea creditorului. Prin urmare, în acest sens este relevant de a menționa faptul că orice acțiune a executorului judecătoresc în vederea executării documentului executoriu, necesită cererea creditorului. În acest sens, evidențiază în prezenta speță că executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate cererile intimatului, prin urmare, nici nu îi poate fi imputată tergiversarea executării. Indică, că unul din factorii care a afectat şi afectează procedura de executarea a hotărârii judecătoreşti din speța principală, ține în mod direct şi de comportamentul părților, în persoana creditorului şi debitorului procedurii de executare.
Reține că de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătoreşti au fost întreprinse toate măsurile care puteau a fi în mod rațional întreprinse pentru executarea documentului executoriu vizat. Responsabilitatea Statului nu se extinde dincolo de procedura de executare, iar sarcina autorităților naționale în asemenea cauze este de a pune la dispoziția creditorului un mecanism (organele de executare, executori judecătoreşti), dar nu de a se substitui debitorului şi de a achita sumele adjudecate în hotărârea judecătorească. În acest context, subliniază că în materia drepturilor omului potrivit jurisprudenței Curţii Europene, o recunoaștere oficială şi publică a violării constituie prin sine o satisfacție echitabilă suficientă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit de reclamant. Subsecvent, consideră că instanţa de judecată la emiterea hotărârii, nu a apreciat obiectiv şi în detaliu toate circumstanţele cauzei. În acest sens, prin prisma jurisprudenței Curţii Europene pentru Drepturile Omului, precizează că aprecierea termenului rezonabil de executare urmează a fi făcut după anumite criterii de apreciere, cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părților, care include aprecierea

comportamentului reclamantului şi a autorităților şi miza (interesul) pentru reclamant.
Relevă că complexitatea cauzei: problematica obiectului executării se manifestă prin imposibilitatea executării hotărârii instanţei de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ, reieșind din faptul că debitorul - autoritatea publică locală din mun. Chişinău, la momentul actual nu dispune de spații locative disponibile din fondul locativ a municipiului Chişinău, cât şi de mijloace financiare necesare pentru construcția acestor spații locative. Prin urmare, Primăria municipiului Chişinău nu neagă faptul că va executa în viitor hotărârile instanţelor de judecată în acest sens.
Afirmă că este evident că o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa fondurilor şi a spațiului locativ alternativ ca scuză pentru neexecutarea unei hotărâri. Firește, o întârziere în executarea unei hotărâri ar putea fi justificată de circumstanțe speciale.
Subliniază că comportamentul autorității responsabile de executarea hotărârii judecătoreşti: conduita autorității responsabile de executarea hotărârii judecătoreşti este una conformă cu legislația în vigoare şi nu relevă indicii privind lipsa de diligență. Consideră că în cadrul procedurii de executare, reieșind din raportul motivat al executorului judecătoresc Roman Talmaci, au fost întreprinse acţiuni de către executorul judecătoresc, în vederea executării hotărârii Curţii de Apel Chişinău din 6 mai 2008. Astfel, reține că conduita executorului judecătoresc investit cu executarea hotărârii Curţii de Apel Chişinău din 6 mai 2008 a fost conformă cu legislația şi nu relevă indicii privind lipsa de diligență. Totodată, menționează că complexitatea de executare, a fost generată de imposibilitatea debitorului Consiliul municipal Chişinău de a executa hotărârea judecătorească (condiționate de lipsa spațiului locativ şi lipsa mijloacelor financiare necesare în vederea construirii spațiului locativ), anterior fiind intentate cauze în instanţa de judecată în vederea constatării faptului neexecutării hotărârii date, în acest sens fiind emise hotărârile judecătoreşti enunțate supra, prin care creditorului următor, i-a fost stabilită o satisfacție echitabilă, prin încasarea din contul Ministerului Justiţiei a compensației bănești pentru prejudiciul material şi moral suportat, pentru perioada de neexecutare a hotărârii judecătoreşti.
La fel, miza (interesul) pentru reclamant, se manifestă prin asigurarea cu spațiu locativ de către autoritatea publică locală din mun. Chişinău.
Adiţional, potrivit jurisprudenței Curţii Europene, reamintim că art. 6 din Convenție îi garantează oricărei persoane dreptul de acces la justiție, care are drept consecință dreptul la executarea hotărârilor judecătoreşti definitive. Totuși, acest drept nu poate obliga un stat să asigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, oricare ar fi ea şi oricare ar fi circumstanţele. În schimb, statul are obligația de a se dota cu un arsenal juridic adecvat şi suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive ce îi revin. Respectiv, instanţa de judecată are ca sarcină

exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.
Subliniază că Curtea Europeană, în funcție de factorii precum durata neexecutării, miza litigiului, circumstanţele personale ale reclamantului, decide în fiecare caz în parte, dacă este cazul să fie acordată o despăgubire pentru dauna morală sau dacă simpla constatare a violării poate fi suficientă. În această ordine de idei, reține ca pertinente prevederile Codului de executare, care reglementează expres că executarea începe de la cererea creditorului. Prin urmare, în acest sens este relevant de a menționa faptul că orice acțiune a executorului judecătoresc în vederea executării documentului executoriu necesită cererea creditorului. Respectiv, în baza principiului disponibilității prevăzut în art.4 din Codul de executare, creditorul dispune de dreptul de a cere executarea silită a documentelor executorii, precum şi de a renunța la executarea începută, sau de a amâna pornirea ei, în limitele prescripției dreptului stabilit. În acest context, în urma analizei raportului motivat întocmit, nu poate fi vorba despre ne întreprinderea tuturor măsurilor necesare şi posibile de întreprins în vederea executării documentului executoriu vizat.
Punctează că cerințele şi cererile creditorului/reclamantului au fost satisfăcute în totalitate de către executor, fapt ce atestă maxima diligență şi voință întru executarea documentului în beneficiul creditorului. Evidențiază în prezenta speţă că executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate solicitările reclamantului şi în acest sens nu îi poate fi imputată tergiversarea executării. Inter alia, subliniază că rolul creditorului în cadrul procedurii de executare nu se rezumă numai de a înainta documentul executoriu spre executare silită şi de a solicita urgentarea executării dar, în conformitate cu prevederile art. 44, alin.(5) din Codul de executare, mai este şi în a acorda executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, punându-i la dispoziție şi mijloacele necesare în acest scop. Subsecvent, în prezența circumstanţelor actuale ce împiedică definitivarea executării documentului executoriu, cât şi în baza informațiilor relevate în cadrul raportului motivat, reține că de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătoreşti au fost întreprinse toate măsurile ce puteau a fi în mod rațional întreprinse pentru executarea documentului executoriu vizat. Prin urmare, subliniază că autoritatea învestită cu funcții de executarea a hotărârii judecătoreşti a reacționat în mod corespunzător la cererea părții interesate. Astfel, în procesul identificării unor soluții de alternativă, în mod firesc se atestă o prolongaţie a executării documentului executoriu vizat. Totodată, în contextul în care se examinează diligența şi pertinența acţiunilor organelor de executare, nu putem vorbi despre ne întreprinderea tuturor măsurile posibile de către executorul judecătoresc.

Suplimentar, atât executorul judecătoresc, cât şi Primăria mun. Chişinău nu au negat potențialitatea executării în viitor a respectivului document executoriu, reiterând că în prezent fiind constatate anumite circumstanțe extraordinare ce împiedică executarea propriu-zisă. Responsabilitatea Statului nu se extinde dincolo de procedura de executare, iar sarcina autorităților naționale în asemenea cauze este de a pune la dispoziția creditorului un mecanism (organele de executare, executori judecătoreşti), dar nu de a se substitui debitorul şi a achita anumite sume adjudecate.

În această ordine de idei, subliniază că prevederile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca instanţa să motiveze circumstanţele cauzei care justifică acordarea unei retribuții, aceasta să nu fie teoretică şi iluzorie.

Cu toate acestea, Ministerul Justiţiei, recunoaște faptul că problematica neexecutării titlurilor executorii privind acordarea spațiului locativ unor categorii de persoane, de către Consiliul municipal Chişinău, este una complexă şi perpetuă. În acest sens, menționează că intimatul s-a adresat către Ministerul Justiţiei precum şi către alte instituții ale statului cu diverse petiții cu solicitarea de a interveni în procesul de executare a titlului executoriu. Prin urmare, Ministerul Justiţiei în limita competențelor funcționale, în scopul identificării mecanismelor de executare a hotărârilor judecătoreşti definitive şi irevocabile privind asigurarea cu spațiu locativ a unor diverse categorii de persoane, la 11 mai 2023 a convocat o şedinţă cu participarea reprezentanților Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova, Cancelariei de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, Agenției Proprietăți Publice, Uniunii Naționale a Executorilor Judecătoreşti, Primăriei mun. Chişinău, executorilor judecătoreşti Roman Talmaci, Ion Furdui, Radu Ciuchitu şi Oleg Ungureanu. În rezultatul şedinţei respective, s-a convenit asupra întreprinderii unor măsuri, şi anume, înaintarea unui demers către Guvernul Republici Moldova privind instituirea unui grup de lucru în vederea modificării legislației în baza căreia moștenirea (succesiune) vacantă să treacă din proprietatea statului în proprietatea administrației publice locale, având în vedere faptul că de către Primăria şi Consiliul municipal Chişinău se invocă mereu lipsa fondurilor locative în gestiune pentru a fi acordate persoanelor care au dreptul de a fi asigurate cu spațiu locativ. Mai exact, apartamentele trecute în posesia statului cu drept de moștenire (succesiune) vacantă ar putea fi acordate creditorilor documentelor executorii ce ţin de obligarea Consiliului/Primăriei mun. Chişinău de a asigura aceste persoane cu spaţiu locativ. Grupul de lucru va analiza cadrul legal existent şi va prezenta propunerile de modificare a acestuia. La fel, s-a convenit că autoritatea publică locală a municipiului Chişinău va actualiza lista hotărârilor judecătoreşti definitive şi irevocabile cu privire la asigurarea cu spaţiu locativ a

unor categorii de cetățeni, neexecutate pînă în prezent, cu ajustarea listei persoanelor beneficiare şi va estima volumul de mijloace financiare necesare pentru construcția sau procurarea locuințelor.
Indică, că prin scrisoarea nr. 09/5547 din 27 iunie 2023, expediată în adresa Primăriei şi Consiliului municipal Chişinău, Ministerul Justiţiei a solicitat prezentarea în termeni proximi, a informației cu privire la faptul dacă în perioada anilor 2019-2023, a fost inclus pe ordinea de zi a ședințelor Consiliului municipal Chişinău, subiectul executării hotărârilor judecătoreşti irevocabile, privind asigurarea cu spaţiu locativ a unor categorii de persoane (inclusiv membrilor Asociației Obștești „Mișcarea Refugiaților Transnistrieni"). La fel, Agentul Guvernamental la 28 septembrie 2022, prin scrisoarea nr. 06/8410, adresată Procurorului General interimar, a solicitat examinarea în ordinea procedurii prevăzute de art. 274 Cod de procedură penală, acţiunilor/inacțiunilor factorilor de decizie ai Primăriei mun. Chişinău şi Consiliului municipal Chişinău, care pot fi ținuți responsabili penal sau contravențional pentru neexecutarea hotărârilor judecătoreşti irevocabile, care au determinat pronunțarea hotărârilor de condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Prin scrisoarea nr. 06/3645 din 2 mai 2023, Agentul Guvernamental a solicitat Procuraturii Generale informația despre acțiunile întreprinse. Prin urmare, la 18 mai 2023, în adresa Ministerului Justiţiei, a parvenit răspunsul Procuraturii mun. Chişinău prin care informează că la moment faptele sesizate de către Agentul Guvernamental, sunt examinate de către Procuratura mun. Chişinău, Oficiul Principal, în ordinea prevăzută de art. 274 Cod de procedură penală, în cadrul unui proces penal.
Prin urmare, conform Deciziei Guvernului nr. 119 din 14 septembrie 2023, s-a instituit un Grup de lucru pentru identificarea soluțiilor privind asigurarea cu spaţiu locativ a diverselor categorii de persoane. Grupul de lucru va efectua o analiză complexă a situației la zi în domeniul asigurării cu spaţiu locativ a diverselor categorii de persoane. Grupul de lucru va identifica problemele sistemice care dus la neexecutarea hotărârilor judecătoreşti şi totodată, va prezenta propuneri concrete de soluționare a acestora.
Astfel, reiterează faptul că nici într-un moment nu s-a renunțat la procedura de executare, însă din specificul cauzei, în procesul identificării unor soluții de alternativă, în mod firesc se atestă o prolongaţie a executării documentului executoriu vizat. Totodată, în contextul în care se examinează diligența şi pertinența acţiunilor organelor de executare, nu poate fi vorba despre ne întreprinderea tuturor măsurile posibile de către executorul judecătoresc, ce ar determina în mod pertinent executarea definitivă a titlului executoriu.
În concluzie, susține că şi instanţa de judecată nu trebuie să-şi formeze o idee preconcepută conform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod

obligatoriu şi existența unui prejudiciu, este necesar de stabilit prin probe, dacă a existat în mod veridic un prejudiciu. Astfel, un asemenea comportament are un efect nociv nu doar pentru societate cât şi pentru cadrul legal din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

11. În şedinţa judiciară, avocatul Natalia Culeac-Reul, ce acționează în interesele apelantului-reclamant Ion Olaru, a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac. Referitor la apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a solicitat să fie respins, ca fiind neîntemeiat.

Reprezentantul apelantului-pârât Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Irina Bîtca, în baza procurii nr.65 din 16 mai 2023, a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac. Referitor la apelul declarat de Ion Olaru, a solicitat să fie respins.
Intervenienții accesorii executorul judecătoresc Oleg Ungureanu și Consiliul municipal Chișinău, în ședința instanței de apel, fiind legal citați prin email, nu s-au prezentat și nu au invocat careva motive.
Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererilor de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

12. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că cererile de apel sunt drept neîntemeiate şi care urmează a fi respinse, din următoarele motive.
13. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanții respectând acest termen.
14. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.
15. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

16. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
17. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
18. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
19. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
20. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
21. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
22. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

23. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
24. Obiectul prezentelor cereri de apel, așa cum a fost reflectat în instrumentele de atac, este manifestat prin dezacordul apelantului Ion Olaru cu admiterea doar parțială a cererii de chemare în judecată, iar dezacordul apelantului Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu admiterea cererii de chemare în judecată.
25. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul atestă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-1780/2009 din 12 iunie 2009 (f.d.37-38, Vol.I), care a rămas irevocabilă prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-72/10 din 20 ianuarie 2010 (f.d.39-40, Vol.I), Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să acorde spațiu locativ lui Ion Olaru și familiei sale, conform normelor locative în vigoare.
26. La data de 8 februarie 2010, Ion Olaru s-a adresat cu o cerere către șeful Oficiului de executare al sectorului Centru mun. Chișinău, prin care a solicitat să contribuie la executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010 conform legislației în vigoare.
27. Conform încheierii executorului judecătoresc al Oficiului de executare Centru al DE MJ RM s-a stabilit un termen de 15 zile debitorului Consiliului municipal Chișinău, de a executa benevol cerințele documentului executoriu.
28. Prin răspunsul nr.0-1030/15 din 21 mai 2015, parvenit de la Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, Ion Olaru a fost informat că executarea hotărârilor instanțelor de judecată nu este posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuințe, ceea ce a redus substanțial imobilul cu destinație locativă aflat în proprietate municipală. Autoritățile administrației publice locale nu are posibilitatea să execute hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată cu privire la asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori. Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău a informat pe Ion Olaru că sunt înaintate în adresa Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, de către creditori peste 265 titluri executorii, emisă în baza hotărârilor de judecată devenite definitive și irevocabile, prin care autoritățile administrației publice locale ale municipiului Chișinău sunt obligate să asigure cu spațiu locativ diverse categorii de persoane, iar pentru neexecutarea

hotărârilor definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată privind acordarea spațiului locativ sunt necesare mijloace financiare considerabile.

29. Astfel, în urma neexecutării titlului executoriu în termen rezonabil, Ion Olaru a înaintat la CtEDO o cerere în conformitate cu articolul 34 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, precum și cu articolele 45 și 47 ale Regulamentului Curții, care a fost înregistrată cu nr.65625/10, Olaru vs Moldova, în legătură cu faptul, că prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 ianuarie 2010, se încalcă art. 6 al Convenției, adică a dreptului acestuia la un proces echitabil.
30. Astfel, întrucât Consiliul municipal Chișinău nu și-a onorat obligațiunile de executare a hotărârii instanței de judecată în termenul acordat, Ion Olaru la data de 26 iulie 2012 s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere privind încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat.
31. Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 9 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009 privind obligarea Consiliului municipal Chișinău de a asigura pe Ion Olaru și familia sa cu spațiu locativ conform normelor locative în vigoare și s-a dispus încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul lui Ion Olaru, a sumei de 20000 lei cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral.
32. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Ion Olaru a depus apel, solicitând modificarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Ministerul Finanțelor al RM la fel a depus cerere de apel, solicitând casarea în parte a hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 9 noiembrie 2012, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cerințele de încasare a prejudiciului moral să fie încadrate în limitele rezonabile. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2013, apelul declarat de Ion Olaru a fost respins, iar apelul declarat de Ministerul Finanțelor al RM a fost admis, fiind modificată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 9 noiembrie 2012, în partea încasării prejudiciului moral, micșorând suma de la 20000 lei până la 10000 lei, în rest hotărârea a fost menținută. Considerând ilegală decizia instanței de apel la 21 martie 2013, Ion Olaru a contestat-o cu recurs, solicitând casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2013 și a hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 9 noiembrie 2012, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral. Prin încheierea Curții

Supreme de Justiție din 13 mai 2013 recursul declarat de Ion Olaru a fost considerat inadmisibil.

33. Ulterior, Ion Olaru, ținând cont că de la data emiterii hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 9 noiembrie 2012, documentul executoriu nr. 3-1780/2009 din 12 iunie 2009 emis de Curtea de Apel Chișinău, cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău să acorde spațiu locativ cet. Ion Olaru și familiei sale, conform normelor locative în vigoare, a rămas în continuare fără executare, iar din partea Consiliului municipal Chișinău nu au fost întreprinse careva acțiuni în vederea executării acestuia, la data de 1 martie 2016, Ion Olaru, în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, a înaintat la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău acțiune împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Oleg Ungureanu și Consiliul municipal Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, obligarea pârâtului să execute hotărârea Curții de Apel Chișinău nr. 3-1780/2009 din 12 iunie 2009 și repararea prejudiciului moral în cuantum de 100000 lei.
34. Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani din 12 mai 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Ion Olaru împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Oleg Ungureanu și Consiliul municipal Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, a fost admisă parțial și s-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Ion Olaru la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-1780/2009 din 12 iunie 2009. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Ion Olaru, suma de 25000,00 lei în vederea reparării prejudiciului moral. În rest acțiunea a fost respinsă (f.d.66, 68-72, Vol.I).
35. Urmare a neexecutării documentului executoriu nr. 3-1780/2009 din 12 iunie 2009, emis în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău, Ion Olaru a depus la 9 octombrie 2019, o cerere de chemare în judecată în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Ungureanu Oleg cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.
36. Prin hotărârea nr. 2-19845/19 din 26 decembrie 2019, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a dispus admiterea parțială a cererii de chemare în judecată depusă de Ion Olaru împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău și executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen

rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată. Instanța a constatat faptul încălcării dreptului reclamantului Ion Olaru la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2009, pentru perioada cuprinsă între 1 martie 2016 – 26 decembrie 2019. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul reclamantului Ion Olaru, a prejudiciului moral în sumă de 5000,00 lei, cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000,00 lei, cheltuieli pentru efectuarea copiilor (xerox) în sumă de 451,60 lei. Curtea de Apel Chișinău prin decizia nr. 2a-619/20 din 17 noiembrie 2020, a modificat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2019, fiind dispusă majorarea prejudiciului moral în sumă de 5000,00 lei până la 10000,00 lei (f.d.82-99, Vol.I).

37. Potrivit răspunsului nr. 026-347/2012 din 21 august 2023 expediat în adresa Ministerului Justiției al RM de către intervenientul accesoriu, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, instanța constată că la data de 19 noiembrie 2012 în cadrul biroului executorului judecătoresc Oleg Ungureanu a parvenit spre executare documentul executoriu nr. 3-1780/09 din 12 iunie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, obligând Consiliului municipal Chișinău să acorde spațiu locativ cet. Ion Olaru și familiei sale, conform normelor locative în vigoare. La data de 19 noiembrie 2012 a fost emisă încheierea prin care a fost primit spre executare documentul executoriu menționat, cu obligarea debitorului de a executa documentul executoriu în cauză.
38. Prin răspunsul său, Primăria mun. Chișinău a informat executorul judecătoresc Oleg Ungureanu că la moment problema abordată nu poate fi soluționată din lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău, și aduce la cunoștință faptul că în prezent, în mun. Chișinău s-a creat o criză acută de spațiu locativ liber, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuințe în mun. Chișinău, ceea ce a redus substanțial imobilul cu destinație locativă aflat în proprietate municipală, și că din aceste considerente, autoritățile administrației publice locale nu au posibilitatea să execute hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată cu privire la asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.
39. Totodată executorul judecătoresc, Oleg Ungureanu a menționat faptul că în prezent Consiliul mun. Chișinău, nu dispune de mijloace financiare necesare pentru construcția spațiului locativ și întru executarea hotărârilor definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori. Întru soluționarea problemei respective, Primăria mun. Chișinău a înaintat un demers către Guvernul Republicii Moldova prin care a solicitat alocarea de mijloace financiare pentru construcția spațiului locativ, în vederea executării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile. La

demersurile executorului judecătoresc prin care solicită executarea documentului executoriu, debitorul reiterează același lucru.

40. La data de 28 mai 2015 a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție față de Primarul general al mun. Chișinău, dl. Dorin Chirtoacă, în baza articolelor 318, 319, Cod Contravențional și remis instanței de judecată pentru examinarea contravenției. Prin Hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău 23 septembrie 2015, a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție din data de 28 mai 2015, întocmit în privința lui Dorin Chirtoacă.
41. Ulterior în urma refuzului repetat a debitorului de a executa hotărârea judecătorească, la 22 septembrie 2015, a fost întocmit încă un proces-verbal cu privire la contravenție față de Primarul General al mun. Chișinău, d-lui Dorin Chirtoacă, în baza articolelor 318, 319 Cod contravențional și remis instanței de judecată pentru examinarea contravenției.
42. Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, nr. 4-1297/15 din 8 iulie 2016, a fost recunoscut vinovat Chirtoacă Dorin de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (2) și art. 319 alin. (1) Cod Contravențional, însă a fost încetat procesul verbal cu privire la contravenție din 28 mai 2015, pe motiv că a expirat termenul de prescripție a răspunderii contravenționale.
43. La data de 22 septembrie 2015 a mai fost întocmit încă un proces-verbal cu privire la contravenție în privința Primarului General al mun. Chișinău, în baza articolelor 318, 319 Cod Contravențional, care la fel a fost înaintat în instanța de judecată pentru examinare și aplicarea amenzii respective. Prin hotărârea Judecătoriei Centru nr. 4-973/15 din 8 iunie 2016, a fost încetat procesul contravențional în privința lui Dorin Chirtoacă, în calitate de Primar general al mun. Chișinău.
44. Prin urmare, executorul judecătoresc a solicitat repetat debitorului de a întreprinde toate măsurile posibile întru executarea documentului executoriu menționat. Prin răspunsul nr. 3-116/2609 din 2 mai 2017, debitorul informează, ca și anterior că la momentul actual executarea hotărârilor instanțelor de judecată nu poate fi posibilă din cauza lipsei de spațiu locativ liber în mun. Chișinău. Suplimentar la cele invocate anterior, debitorul informează că la moment de către creditorii urmăritor față de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău sunt înaintate spre executare peste 232 titluri executorii, emise în baza hotărârilor de judecată devenite definitive și irevocabile, prin care autoritățile administrației publice locale ale municipiului Chișinău, sunt obligate să asigure cu spațiu locativ diverse categorii de persoane, iar pentru executarea hotărârilor definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată privind acordarea spațiului locative sunt necesare mijloace financiare considerabile.

45. Întru soluționarea definitivă a problemei respective, Primăria mun. Chișinău, s-a adresat către Guvernul Republicii Moldova, prin care a solicitat alocarea de mijloace financiare pentru construcția spațiului locativ, în vederea executării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile.
46. Executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, mai menționează că pe parcursul ultimilor ani, de către Direcția general locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, a fost înaintat calculul mijloacelor financiare necesare pentru procurarea apartamentelor conform hotărârilor instanțelor de judecată către autorități care au fost informate despre situația existent la capitolul executării hotărârilor judecătorești ce țin de asigurarea cu spațiu locative a creditorilor urmăritori. Totodată, informează că Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, odată cu identificarea spațiului locativ liber, va întreprinde toate măsurile necesare în vederea executării hotărârii de judecată menționată.
47. La data de 22 februarie 2018, în adresa debitorului Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, a fost înaintat un demers prin care executorul judecătoresc a solicitat să fie informat dacă: dispune sau nu Primăria/Consiliul mun. Chișinău de spațiu locativ pentru ai asigura pe creditori, conform dispozițiilor documentelor executorii; ce măsuri s-au întreprins în vederea executării documentelor executorii; au fost sau nu alocate resurse financiare pentru construcția spațiilor locative în anul 2018, sau o altă perioadă concretă; dacă executarea documentelor executorii menționate supra este imposibilă, ce alte moduri de executare planifică Primăria/Consiliul mun. Chișinău pentru anul 2018.
48. La data de 23 martie 2018, Consiliul și Primăria mun. Chișinău, a informat executorul judecătoresc că executarea hotărârilor instanțelor de judecată nu poate fi posibilă din cauza lipsei de spațiu locativ liber în mun. Chișinău. Totodată a adus la cunoștință că potrivit Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 1/11 din 7 februarie 2018 „cu privire la achiziționarea spațiului locativ” pentru anul 2018, au fost alocate resurse financiare în sumă de 10,0 mln lei în scopul achiziționării spațiului locativ.
49. Totodată, Consiliul și Primăria mun. Chișinău a indicat că prin dispoziția Primarului general interimar al mun. Chișinău 2 - CMC din 23 februarie 2018, a fost inclusă pe ordinea de zi cu nr. 34, la ședința extraordinară a Consiliului mun. Chișinău, din 27 februarie 2018, „informație referitor la hotărârile de judecată conform cărora Primăria este obligată să asigure cetățenii cu spațiu locativ”. Ședința cu chestiunea vizată pe ordinea de zi a fost prelungită pe 13 martie 2018, iar despre rezultatele finale ale examinării vor fi informați neîntârziat creditorii urmăritori.

50. Prin același răspuns Consiliul și Primăria mun. Chișinău a reiterat că în scopul asigurării cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, prin demersul nr. 811-i din 3 octombrie 2017, a propus includerea în bugetul pe programe construcția unui bloc de locuințe sociale cu 9-10 nivele, aproximativ 80 de apartamente pentru categoriile vulnerabile a populației ce necesită îmbunătățirea condițiilor de trai. Costul total al programului constituie suma de 61000,00 lei conform calculelor prezentate de către I.P.M. „Chișinău Proiect". Astfel, prin Decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 15/1 din 22 decembrie 2017, cu privire la aprobarea bugetului municipal pe anul 2018 sau alocat 1687,00 mii lei, pentru elaborarea documentației de proiect pentru construirea blocului de locuințe sociale. Primăria mun. Chișinău, Direcția general locativ- comunală și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, a menționat că neîntârziat va informa creditorii ce necesită asigurați cu spațiu locativ, despre rezultatele examinării chestiunii vizate în cadrul ședințelor Consiliului mun. Chișinău.
51. Astfel executorul judecătoresc, reieșind din cele expuse cât și materialele procedurii de executare, a reiterat că începând cu anul 2012 (data depunerii spre executare a documentului executoriu la executorul judecătoresc Oleg Ungureanu) și până în prezent, creditorul a avut un comportament pasiv față de procedura de executare, acesta s-a limitat doar la câteva cereri în adresa executorului judecătoresc prin care solicita să fie informat cu privire la măsurile întreprinse de către executorul judecătoresc pe marginea procedurii de executare.
52. Totodată, reieșind din practica existentă, măsura de constrângere prin atragerea la răspundere contravențională, conform art. 318 alin. (2) Cod contravențional, pe aceste categorii de creanțe, s-a dovedit a fi una neeficientă, deoarece instanța de judecată de fiecare dată încetează procesul contravențional. Astfel, ținând cont de faptul ca potrivit Codului administrativ, intrat în vigoare la data de 1 aprilie 2019, în cazul în care debitorul este o autoritate publică, competent de executarea documentelor executorii este Curtea de Apel, la data de 13 septembrie 2019, executorul judecătoresc a emis încheierea nr. 026-347/2012 prin care a strămutat documentul executoriu nr. 3-1780/09 din 12 iunie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, cu privire la obligarea Consiliului mun. Chișinău să atribuie familiei lui Ion Olaru locuință conform normelor prevăzute de art. 42 al Codului cu privire la locuințe, pentru continuarea executării în conformitate cu normele stabilite de legislație în special Codul administrativ al RM, în vigoare din 1 aprilie 2019, Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău cât și a transmis procedura de executare nr. 026-347/2012, la materialele de arhivă.

53. Executorul judecătoresc a menționat că prin încheierea Curții de Apel Chișinău, nr.3ex-114/19 din 2 decembrie 2019, s-a dispus respingerea cererii executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, privind executarea documentului executoriu nr. 3-1780/09 din 12 iunie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, și a fost restituit acesta cu toate actele anexate.
54. La data de 24 februarie 2020, în cancelaria biroului executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, a parvenit cererea creditorului Ion Olaru, prin care solicită de a interveni către instituțiile statului Republicii Moldova, inclusiv către Primarul General al mun. Chișinău, d-lui Ion Ceban, Primăria mun. Chișinău și Consiliul Municipal Chișinău (Consilierii Municipiului Chișinău), pentru întreprinderea tuturor acțiunilor legale, conform legislației în vigoare, întru executarea necondiționată a documentului nr. 3-1780/09 din 12 iunie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău.
55. Executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a menționat că a înaintat în adresa Primarului General al mun. Chișinău, d-l Ceban Ion, Secretarului General al Consiliul Municipal Chișinău, Consiliul/Consilierilor municipiului Chișinău, un demers prin care a solicitat depunerea tuturor eforturilor în limitele competențelor și întreprinderea cât mai stringentă a tuturor acțiunilor, întru executarea documentului executoriu nr. 3-1780/09 din 12 iunie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, cu informarea executorul judecătoresc la ce etapă se află executarea documentului executoriu sus menționat, ce măsuri au fost întreprinse până la moment de către debitor întru executarea acestuia, inclusiv și acțiunile concrete care urmează să fie întreprinse, care sunt prevăzute în vederea executării documentului executoriu menționat.
56. Prin răspunsul Primăriei mun. Chișinău, aceștia la fel i-a informat ca și anterior, că la moment, din cauza lipsei spațiului locative liber în mun. Chișinău, nu sunt înregistrate spații locative cu statut de locuință socială/de serviciu. Întru soluționarea definitivă a problemei respective, Primăria mun. Chișinău, s-a adresat către Guvernul RM, prin care a solicitat alocarea de mijloace financiare pentru construcția spațiului locativ, în vederea executării hotărârilor judecătorești definitive. La demersurile repetate a Primăriei mun. Chișinău, la indicația Cancelariei de Stat, din 27 decembrie 2019 „privind alocarea din bugetul de Stat a mijloacelor financiare în vederea executării de către Primăria mun. Chișinău, a hotărârilor judecătorești cu privire la asigurarea cu spațiu locativ”, Ministerului Finanțelor al RM, viceprim ministru, Ministerul Finanțelor, prin scrisoarea din 16 ianuarie 2020, a informat Cancelaria de Stat, Ministerul Justiției și Primăria mun. Chișinău, despre faptul că în scopul realizării obiectivelor propuse se va examina oportunitatea atragerii surselor financiare de la partenerii externi de dezvoltare și realizarea unui proiect de Parteneriat public privat cu alocarea

terenurilor de către Primăria mun. Chișinău, în calitate de contribuție partenerului privat la construirea locuințelor. în același timp prin scrisoarea menționată s-au propus etapele esențiale de derulare a acțiunilor reale de mai departe în scopul realizării obiectivului propus în următoarea succesiune: - determinarea autorității publice centrale care va promova politica Statului în domeniul asigurării cu locuințe sociale a păturilor social-vulnerabile; implicarea autorităților publice centrale de specialitate în vederea obținerii informației privind statutul actual al persoanelor care dispun de titluri executorii definitive cu privire la asigurarea cu spațiu locative; întreprinderea măsurilor în vederea actualizării listei titlurilor executorii definitive privind asigurarea cu spațiu locativ; determinarea formei de implementare a Programului de construcție a locuințelor sociale.

57. Astfel executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a precizat că la momentul actual, la prima etapă a realizării obiectivului propus, Autoritatea publică centrală urmează să identifice și să delege împuterniciri entității ce fac parte din autoritatea publică centrală, care va fi responsabilă de promovarea politicii Statului în domeniul asigurării cu locuințe sociale a păturilor social-vulnerabile.
58. Prin demersul nr. 02-109/641 din 22 iulie 2020, Primăria municipiului Chișinău, s-a adresat către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu solicitarea alocării surselor financiare din bugetul de Stat pentru procurarea/construirea locuințelor sociale în scopul executării hotărârilor de judecată devenite definitive și irevocabile, prin care autoritățile administrației publice locale ale municipiului Chișinău, sunt obligate să asigure cu spațiu locativ diverse categorii de cetățeni, inclusiv și persoanele care au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea Independenței și integrității teritoriale ale Republicii Moldova.
59. Executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a învederat că în asemenea condiții executarea hotărârilor de judecată nu va fi posibilă atâta timp, cât nu vor fi realizate etapele propuse în realizarea obiectivului propus, în caz contrar, autoritățile municipiului Chișinău, se vor afla în imposibilitate de a executa hotărârile de judecată devenite definitive și irevocabile, menționate în speța dată.
60. Prin urmare, executorul judecătoresc reiterează că a expediat un alt demers în adresa debitorului prin care a solicitat informații referitor la executarea documentului executoriu cât și măsurile întreprinse întru executarea acestuia.
61. Prin răspunsul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău, din 15 noiembrie 2021, aceștia informează executorul judecătoresc că a fost solicitat de la creditori prezentarea unor acte suplimentare. Totodată, au fost informați creditorii urmăritori că în caz de

nedepunere a actelor solicitate în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a demersului sau depunere a unei informații incomplete, autoritățile municipiului Chișinău, se vor afla în imposibilitatea de a stabili necesitatea de asigurare cu spațiu locativ din fondul public. Subsecvent, în acest caz vor reieși din faptul că creditorii sunt asigurați cu spațiu locativ și nu au necesitatea de a fi asigurat cu spațiu locativ din fondul public, ceea ce va duce la adresarea către executorul judecătoresc a unui demers privind încetarea procedurii de executare. Până la moment executorul judecătoresc nu a primit un asemenea demers.

62. La fel, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, menționează că în cadrul procedurii de executare creditorul a avut un comportament pasiv, acesta nu s-a mai prezentat la executorul judecătoresc de a acorda sprijin efectiv la determinarea modalităților de executare a documentului executoriu. Totodată, tergiversarea executării documentului executoriu nu poate fi imputată nemijlocit executorului judecătoresc.
63. Distinct din cele constatate, invocând încălcarea drepturilor sale garantate de legislația națională și CEDO, la data de 17 iulie 2023, Ion Olaru a promovat în instanță o acțiune în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.
64. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Ion Olaru la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu emis Curtea de Apel Chișinău nr.3-1780/2009 din 12 iunie 2009 pentru perioada 1 noiembrie 2019 – 1 august 2023. S-a încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Ion Olaru, prejudiciului moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curtea de Apel Chișinău nr.3-1780/2009 din 12 iunie 2009 în perioada 1 noiembrie 2019 – 1 august 2023, în mărime de 100000,00 lei și cheltuieli de judecată formate din cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 6000,00 lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.
65. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.
66. La fel, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, apelantul Ion Olaru, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a

hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

67. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererile de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanței de fond privind admiterea parțială a acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.
68. Colegiul reține prevederile art. 1 alin. (1) din Legea RM nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti. Iar potrivit alin.(2), aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi a jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului.
69. Conform prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea RM nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Alin.(2) prevede că repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare *reclamant*). Potrivit alin.(3), prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Iar potrivit alin.(4), prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat. Potrivit prevederilor

alin.(6), mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

70. Conform prevederilor art. 4 alin.(1) din Legea RM nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.
71. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a admis parțial acțiunea depusă de Ion Olaru, reținând faptul că pînă la data înaintării prezentei acțiuni – 17 iulie 2023, nu a fost executată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la dosar.
72. Sub acest aspect, Colegiul remarcă că executarea hotărârii judecătoreşti constituie parte integrantă a procesului, iar Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa. Respectiv, cerința Convenției ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente şi al părţilor.
73. Prin urmare, la caz, Colegiul atestă că instanța de fond just a constatat că cerința lui Ion Olaru cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, este întemeiată și urmează a fi admisă, or, Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu a executat sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral.
74. Colegiul constată că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, a rămas neexecutată pînă în prezent.

75. Potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului dezvoltată în hotărârile: (*Prodan contra Moldovei din 18 mai 2004*), (*Ţîbîrneac contra Moldovei din 16 octombrie 2007*), (*Sîrbu contra Moldovei din 15 iunie 2004*), Curtea a constatat că articolul 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanţă", din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în faţa instanţelor judecătoreşti în litigii civile. Totuşi, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu – proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte – fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti; a interpreta articolul ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanţă şi îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situații incompatibile cu principiul preeminenţei dreptului, pe care Statele Contractante şi-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenţia. Executarea unei hotărâri pronunţate de orice instanţă trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului" în sensul articolului 6 (*a se vedea Hornsby v. Greece, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997-II, p.510, § 40*).
76. Totodată, la aprecierea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătoreşti urmează a fi luate în considerare anumite criterii precum complexitatea cauzei ce se apreciază de asemenea după caz şi individual; comportamentul părţilor care include aprecierea comportamentului reclamantului şi a autorităților; şi miza (interesul) pentru reclamant ce relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.
77. La aprecierea comportamentului reclamantului-apelant, Colegiul atestă că Ion Olaru a întreprins acțiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătorești, a depus cereri în adresa executorului judecătoresc, în instanța de judecată cu privire la neexecutarea hotărârii judecătorești, în adresa Curții Europene a Drepturilor Omului.
78. Respectiv, se atestă cu certitudine că neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, nu poate fi imputată lui Ion Olaru, şi pe cale de consecință urmează a fi analizat comportamentul autorităților implicate în neexecutarea acestei hotărâri, care sunt responsabile de executarea acestui act judecătoresc, or, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral, material, revine statului.

79. Colegiul remarcă, că instanța de fond just a reținut că debitorul executării este o autoritate de stat - un organ al administrației publice locale, Consiliul municipal Chișinău, care nu a executat hotărârea judecătorească, invocându-se drept motiv lipsa spațiului locativ și a mijloacelor financiare suficiente pentru construirea locuințelor sociale.
80. Respectiv, instanța de fond just a reținut că din materialele dosarului rezultă că procedura de executare a dotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009 a fost intentată la 19 noiembrie 2012 și se află spre executare silită în procedura executorului judecătoresc Oleg Ungureanu, însă până la moment această hotărâre nu este executată, fiind încălcat dreptului lui Ion Olaru la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009.
81. Colegiul reține că prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nr. 2-2136/19 din 12 mai 2016, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-19845/19 din 26 decembrie 2019, s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009 și s-a dispus încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul lui Ion Olaru, a despăgubirii pentru prejudiciul moral.
82. La fel, instanța de fond just a reținut și faptul că de la data emiterii hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2019, documentul executoriu nr. 3-1780/2009 din 12 iunie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, cu privire la obligarea Consiliului mun. Chișinău să acorde spațiu locativ cet. Ion Olaru și familiei sale, conform normelor locative în vigoare, a rămas în continuare fără executare, iar din partea Consiliului municipal Chișinău nu au fost întreprinse careva acțiuni în vederea executării acestuia.
83. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-19845/19 din 26 decembrie 2019, s-a constatat încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, pentru perioada 1 martie 2016 – 26 decembrie 2019 și s-a dispus încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor, în beneficiul lui Ion Olaru a despăgubirii pentru prejudiciul moral. Curtea de Apel Chișinău prin decizia nr. 2a-619/20 din 17 noiembrie 2020, a modificat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 decembrie 2019, fiind dispusă majorarea prejudiciului moral în sumă de 5000,00 lei până la 10000,00 lei.
84. Astfel, instanța de fon just a reținut că potrivit art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sânt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu

se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

85. Sub acest aspect, Colegiul atestă că instanța de fond just a menționat că nici în termenul stabilit pentru executarea benevolă și nici ulterior, documentul executoriu emis în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău 12 iunie 2009 nu a fost executat de către debitor.
86. Prin urmare, Colegiul atestă că instanța de fond just a constatat că autoritățile naționale nu au întreprins careva acțiuni concrete şi măsurile necesare în vederea executării hotărârii Curții de Apel Chișinău 12 iunie 2009, din care motiv documentul executoriu nr. 3-1780/2009 din 12 iunie 2009, este neexecutat până în prezent, iar solicitarea creditorului Ion Olaru este evidentă, fiind bazată pe dreptul acestuia la asigurarea cu spațiu locativ.
87. În astfel de circumstanțe, instanța de fond just a conchis că este cert stabilit că, reclamantului Ion Olaru i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătoriei Curții de Apel Chișinău 12 iunie 2009, nefiind prezentate probe în aspectul că debitorul executării a întreprins măsuri suficiente de înlăturare a încălcărilor admise în procedura de executare a titlului executoriu, or, statul are obligația pozitivă să organizeze un sistem de executare al hotărârilor judecătorești care să fie efectiv atât de drept, cât și în practică, precum și să asigure executarea acestora fără întârziere necuvenite.
88. Sub acest aspect, Colegiul constată că instanța de fond just a constat că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009, nu a fost executată până în prezent, astfel fiindu-i încălcat dreptul lui Ion Olaru, la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, garantat de art. 6 par.1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale.
89. Conform art. 2 alin. (3) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr. 87 din 21 aprilie 2011, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare.
90. Articolul 2 alin. (6) al Legii enunţate, statuează că, mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a

instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

91. Conform prevederilor art. 5 alin. (1) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.
92. Conform prevederilor art. 2037 alin. (1) şi (2) din Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.
93. Unul din criteriile determinative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că suma adjudecată trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirii trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensator şi nu trebuie să constituie nici sumă excesivă şi nici venit nejustificat. Scopul sumei stabilite cu titlu de satisfacție echitabilă este exclusiv de a-i acorda reclamantului o reparație pentru prejudiciul pe care acesta l-a suferit, ce constituie o consecință a încălcării constatate.
94. Aşadar, la aprecierea cuantumului compensației pentru prejudiciu moral, instanţa de judecată trebuie să ţină cont de comportamentul părţilor, importanţa procesului pentru reclamant, precum şi de durata neexecutării hotărârii judecătoreşti, fiind apreciat ce a pierdut persoana pe plan fizic, psihic, social, profesional şi familial, atât la moment, cât şi pentru viitor.
95. Caracterul şi gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanțe în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate.
96. Despăgubirea acordată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu daunele morale este menită să furnizeze o compensație financiară pentru un prejudiciu moral, cum ar fi suferințe fizice sau psihice. Dacă se stabileşte existenţa unor astfel de daune şi în cazul în care Curtea consideră că este

necesară o compensaţie bănească, ea va face o evaluare pe o bază echitabilă, luând în considerare standardele care decurg din jurisprudenţa sa.

97. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a reținut că cauzarea prejudiciului moral a lui Ion Olaru, se confirmă inclusiv și prin faptul că Ion Olaru este invalid de război de ***** în urma acțiunilor de luptă pentru apărarea Independenței și Integrității teritoriale ale Republicii Moldova, fiind rănit în timpul obligațiunilor de serviciu, în timpul în care a activat în cadrul ***** ***** al Ministerului Afacerilor Interne a Republicii Moldova.
98. Prin urmare, reieșind din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului invocat, în funcție de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea, precum şi de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părţilor, de conduita autorităților publice, de durata încălcării şi de importanța procesului pentru Ion Olaru, Colegiul constată că instanţa de fond just a considerat că suma de 100000 (o sută mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, este suficientă pentru acoperirea prejudiciului, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009 în perioada 1 noiembrie 2019 – 1 august 2023 şi este una proporţională cu sumele acordate de instanțele naționale, cât şi de Curtea Europeană pe cazuri similare.
99. Concomitent, Colegiul remarcă, că instanța de fond just a constatat că din momentul adoptării hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2009 privind acordarea spațiului locativ lui Ion Olaru, autoritățile publice responsabile nu au găsit un remediu eficient pentru executarea documentului executoriu, circumstanță care îi creează reclamantului Ion Olaru o stare de incertitudine și executarea documentului executoriu irevocabil devine iluzoriu.
100. La caz, instanța de fond just a admis parțial acțiunea depusă de Ion Olaru, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.
101. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelanților, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
102. Concomitent, Colegiul reține că potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

103. Conform prevederilor art.90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistenţă juridică.
104. Conform prevederilor art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
105. Conform prevederilor art.96 alin. (1), (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
106. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de chemare în judecată depusă de Ion Olaru, a fost admisă parțial, Colegiul constată că instanța de fond just a admis pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, dispunând spre încasare de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Ion Olaru, suma de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, cheltuieli pe care Colegiul le consideră ca fiind necesare și rezonabile.
107. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanți, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.
108. În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelanții, în fața instanţei de fond, nu au adus careva probe în susținerea poziției și pretențiilor lor și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis parțial acțiunea.
109. În plus, este important de remarcat faptul că apelanții, utilizând calea de atac nu au prezentat în instanța de apel probe, pe care nu au avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
110. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererilor de apel, ca fiind neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se resping, din lipsă de temei, cererile de apel declarate de apelantul Ion Olaru și apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 3 noiembrie 2023.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila